

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/370344261>

Призначення гарантій антикорупційної безпеки функціонування державного резерву

Conference Paper · December 2022

DOI: 10.5281/zenodo.7875700

CITATIONS

0

1 author:

Viacheslav Hladky

Volodymyr the Great Educational and Scientific Institute of Law

83 PUBLICATIONS 59 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Medical psychology [View project](#)

Operation Management [View project](#)

Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ
Науковий парк «Наука та безпека»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО, ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Тези доповідей
XI Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Вінниця, 9 грудня 2022 р.)

Вінниця 2022

УДК [340.12:330.101:342.734](477)
С91

*Друкується за рішенням оргкомітету
відповідно до доручення Харківського національного університету
внутрішніх справ від 20.09.2022 № 40*

Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. XI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 9 груд. 2022 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Вінниця, 2022. – 242 с.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників конференції за такими напрямками: гуманітарні аспекти соціального розвитку держави; сучасні проблеми правової системи України; протидія злочинам правоохоронними органами; економічна безпека держави та суб'єктів господарювання.

УДК [340.12:330.101:342.734](477)

Матеріали друкуються за рішенням оргкомітету конференції, викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Наука», сторінка «Конференції, семінари та круглі столи», а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>)

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2022

ЗМІСТ

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО	12
СОКУРЕНКО В. В. ЩОДО ПОНЯТТЯ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ КАДРІВ І ВИРОБЛЕННЯ СТРАТЕГІЙ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ НАЛЕЖНОГО РІВНЯ	13
ПАВЛІЧЕНКО К. В. МІГРАЦІЙНО-ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	15
ЯЩУК І. П. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	19
ІЩЕНКО І. В. ЩОДО РОЗУМІННЯ ЗМІСТУ ПРИНЦИПІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ: ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ	21
МОРГУНОВ О. А. ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ І ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ	23
БАНДУРКА О. М. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА – ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	25

СЕКЦІЯ 1. ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ УКРАЇНИ. БЕЗПЕКА ТА ПРАВОПОРЯДОК

АМЕЛІНА А. С. ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ	28
АНТОЩУК А. І. ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ШАХРАЙСТВАМ, УЧИНЕНИМ ШЛЯХОМ НЕЗАКОННИХ ОПЕРАЦІЙ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ	30
БЕЗПАЛЬКО С. В. ШАТРАВА С. О. КРИЩАК І. В. ДЕНИЩУК Д. Є. ПОГОРІЛЕЦЬ О. В. ЩОДО АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРОБЛЕМИ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ КАДРІВ І НАУКОВИХ УСТАНОВ	32
БОБРО Н. В. БЕЗПЕКА МЕШКАНЦІВ ХАРКІВЩИНИ: АНАЛІЗ СУБ'ЄКТИВНИХ ОЦІНОК.....	36
ГЛАДКИЙ В. В. ПРИЗНАЧЕННЯ ГАРАНТІЙ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЗЕРВУ	38
ГУРТОВА К. М. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ СИСТЕМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	40
ГУСАРОВ С. М. ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ: СВІТОГЛЯДНО-ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	41
ДЕМИЧЕВА А. В. ПРОБЛЕМА ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	45

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

**ректора Харківського національного університету внутрішніх справ
доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента
Національної академії правових наук України,
заслуженого юриста України,
генерала поліції третього рангу
Валерія Васильовича СОКУРЕНКА**

Шановні учасники конференції!

Від імені ректорату і Вченої ради Харківського національного університету внутрішніх справ вітаю вас із початком роботи **XI Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави»**.

Конференція присвячена актуальним проблемам пошуку шляхів розвитку України, зокрема таким пріоритетним питанням, як визначення ролі та місця держави в умовах трансформації правової, економічної та соціальної систем, реформування національного законодавства та приведення його у відповідність до європейських стандартів, вимог ринкової економіки та викликів геополітики тощо.

Актуальність і важливість розгляду означених питань зумовлені тим, що одним з основних завдань сучасної держави є реалізація ефективної правової, економічної та соціальної політики, спрямованої насамперед на потреби громадян. Україна сьогодні знаходиться у непростій геополітичній ситуації, несучи тягар неоголошеної війни, коли рівень загрози широкомасштабної відкритої агресії з боку росії залишається високим, щодня доводячи своє право на власний вибір шляхів розвитку. Триває складний процес реформування всієї правової системи та її адаптації до нових соціально-політичних та економічних умов. Відбуваються доленосні реформи в усіх сферах буття нашого народу. Започатковані в Україні правова і судова реформа, різноманітні економічні та соціокультурні перетворення мають базуватися на сучасних теоретичних і методологічних засадах, тобто потребують комплексного фундаментального аналізу, наукового обґрунтування й визначення стратегії, що й буде предметом цього річного обговорення на нашій науково-практичній конференції.

Упевнений, що під час роботи сьогоднішньої конференції будуть сформульовані цікаві та плідні ідеї, які матимуть значення для вирішення актуальних проблем правового, економічного та соціально-культурного розвитку нашої держави.

Бажаю всім учасникам міцного здоров'я, плідної роботи, цікавих ідей і вагомих наукових здобутків!

Слава Україні!

ються безпечно в районі їхнього проживання (5,3 % повністю безпечно і 41 % швидше безпечно). У м. Харків 43,1 % опитаних відчувають безпеку в районі їхнього проживання (5,5 % повністю безпечно і 37,6 % швидше безпечно). Зберігається загальносоціальна закономірність – мешканці м. Харків відчувають менш безпеку, ніж мешканці районів Харківської області. У цілому чим менше населений пункт (менша щільність населення), тим більше відчуття безпеки і тим нижче оцінюється рівень злочинності.

Одним із основних факторів, що впливає на відчуття безпеки, є «видимість поліції» – присутність поліцейського на вулиці в однострої. Протягом року поліцію у формі одягу бачили: 36 % – під час патрулювання на автомобілях, 17 % – під час пішого патрулювання і 21 % – в інших випадках. Порівняно з минулим роком видимість поліції під час пішого патрулювання збільшилась, а під час патрулювання на автомобілях та в інших випадках – зменшилась.

Отже, результати опитування окреслили перелік найбільш проблемних питань, які непокоять мешканців Харківщини в 2021 р.: незаконний продаж і вживання алкоголю; розповсюдження та вживання наркотиків; порушення громадського порядку; крадіжки. Вважаємо, що для створення безпечного середовища основним суб'єктам правоохоронних органів необхідно удосконалити певні заходи безпеки життєдіяльності громадян з метою формування навичок забезпечення особистості безпеки і підвищення рівня розуміння своєї активної ролі у забезпеченні безпеки.

Список бібліографічних посилань

1. Безпека та довіра 2021 : за результатами досліджень 2013–2021 років, проведених у Харківській області : [монографія] / Сердюк О. О., Бугайчук К. Л., Щербакова І. В., Бобро Н. В., Кузіна І. І., Даниленко І. В., Марковська Г. О., Тріверді-Бейтман Н, Танкебе Д.; за заг. ред. Сокурєнка В.В. ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2021. – 184 с.

Одержано 20.10.2022

УДК 342.951:343.353

В'ячеслав В'ячеславович ГЛАДКИЙ,

*аспірант Навчально-наукового інституту права ім. князя Володимира Великого
Міжрегіональної Академії управління персоналом (м. Київ)*

ПРИЗНАЧЕННЯ ГАРАНТІЙ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕЗЕРВУ

Місія існування держави в сучасних умовах заснована на ідеї створення всіма без винятку органами публічної влади сукупності необхідних умов, що запобігають або ж припиняють дезінтеграцію (руйнування) суспільства [1, с. 418] без невинуватої шкоди для природних інтересів особистості, яка є частиною суспільства. Приймаючи до уваги руйнівний характер корупції [див., напр.: 2, с. 122–134], доходимо думки, що в цьому контексті серед пріоритетів держави є виконання нею антикорупційної функції, котра обумовлена публічною владою та її обов'язками (в соціальній, правовій та демократичній державі) забезпечувати свободу набуття, реалізацію та захист суб'єктивних прав осіб, на яких поширено таку владу.

Для виконання антикорупційної функції держави, як зазначає Д. В. Малетов, вона в особі відповідних суб'єктів владних повноважень (шляхом дії публічно-правового механізму запобігання і протидії корупції) здійснює ефективну антикорупційну політику. На думку українського юриста-адміністративіста, відповідна діяльність насамперед ґрунтується на державних інститутах, які надійні та належним чином функціонують

[3, с. 62]. З вказаним погодимось зауважуючи також й наступне: панування корупції на національному рівні (як еволюційний ідеал розвитку корупції) передбачає спочатку дублювання функцій держави, а в подальшому – повноцінне захоплення влади в державі, наслідком чого є те, що первинний суверен (народ) фактично позбавляється владного впливу на користь груп людей, задіяних в складно організованій системі корупції. Саме тому, поступовий «переворот» в державі (повалення правопорядку, конституційного ладу з метою становлення режиму панування корупції) розпочинається з того, що держава перестає виконувати свої функції належною мірою, а адміністративний ресурс, який повинен спрямовуватись на виконання таких функцій, переорієнтовується на задоволення корупційних мотивів суб'єктів корупції, значну частину яких складає персонал державних інститутів.

Загострюється відповідний процес падіння правопорядку саме в умовах воєнного стану (особливо тоді, коли до запровадження такого адміністративно-правового режиму в державі констатувався критичний рівень толерантності до корупції). Вказане пояснюється щонайменше наступним: (1) воєнний стан сприяє забезпеченню непрозорості публічної влади, а також паралізує можливості громадського контролю за діяльністю публічної адміністрації (також забороняється реалізація конституційного права на мирні зібрання); (2) воєнний стан запроваджується в умовах нестабільності, що є дезорієнтуючими умовами (обумовленими воєнними діями, мобілізацією та ін.), за яких найбільш ефективно може здійснюватися корупційна діяльність, а особливо в сферах, які за відповідних обставин дійсності набувають особливого соціально-економічного значення. Справа у тому, що відповідне значення цих сфер і процесів в них збільшують міру «прийнятності» корупції [див., напр.: 4, с. 27–28]. У даному випадку мова йде про посадових осіб критичної інфраструктури, суб'єктів, задіяних в накопиченні, зберіганні, перевезенні та реалізації гуманітарної та ін. допомоги, а особливо – про суб'єктів, котрі адмініструють процеси в системі державного резерву (далі – держрезерву), в тому числі мобілізаційного. Акцент на колі суб'єктів, дії (бездіяльність) яких позначається на функціонуванні системи держрезерву обумовлений загальним соціально-правовим і економічним значенням держрезерву, а особливо в умовах дії воєнного стану в Україні (з 24 лютого 2022 р.) та множиною кризових явищ (національного та глобального характеру), які обумовлені війною в Україні, яка посилила стагнацію економіки, спричинену пандемією коронавірусної інфекції COVID-19. За таких умов в Україні, як демократичній і правовій державі наразі постають потреби в тому, щоби: (1) суб'єктом публічної влади також були суб'єкти громадянського суспільства, які є своєрідним елементом стримування процесів розпаду правової системи, що може статись під впливом корупційних факторів, а також недостатньою ефективністю функціонування системи держрезерву (при цьому в схваленій Урядом 19 серпня 2022 р. Стратегії реформування системи державного матеріального резерву на період до 2025 р. взагалі не приділяється увага процесам запобігання корупції як в процесі здійснення цієї реформи, так і до її звершення – в діяльності Державного агентства резерву України); (2) державою створювались реальні гарантії контрольованості системи держрезерву (у загальному юридичному контексті *гарантіями* є обставини практичної дійсності та суб'єктивні фактори, котрі сукупно створюють умови, за яких та чи інша можливість особи, про яку йдеться в нормативно-правових актах, може бути використана особою, котра є адресатом відповідної можливості), дотримання яких створюватиме умови антикорупційної безпеки, об'єктивація якої знизить ризики та масштаби продовольчої кризи, енергетичної кризи та ін. кризових явищ в Україні та світі.

Висновок. Під *гарантіями антикорупційної безпеки функціонування держрезерву* слід розуміти комплекс умов, засобів і способів загальносоціального і спеціально-правового характеру, що узгоджені із принципами права та передбачаються в чинних нормативно-правових актах центрального та локального рівнів, застосовуються упов-

новаженими суб'єктами (органами публічної служби, їх посадовими особами, а також суб'єктами громадянського суспільства) з метою створення та підтримки достатніх умов, за яких поставка, закладення, відповідальне зберігання, відпуск (також розбрунювання, заміна, освіження, позичання) матеріальних цінностей держрезерву відбувається без корупційних ризиків чи (тоді, коли ці ризики неможливо усунути) з мінімізацією негативного ефекту таких ризиків. Отже, основне призначення відповідних гарантій – реальне (не удаване) існування умов, коли в практичній дійсності досягається мета функціонування держрезерву шляхом унеможливлення переорієнтації процедур і процесів в системі держрезерву на задоволення корупційної мети.

Список бібліографічних посилань

1. Гладкий В. В. Держава як гарант антикорупційної безпеки компанії. *100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи* : зб. праць учасн. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Житомир, 01 листопада 2022 р.). Житомир : ПНУ, 2022. С. 416–419. doi:10.5281/zenodo.6481082.
2. Arfaoui L., Ziadi A., Amiri K. Corruption et pauvreté dans les pays Nord Afrique: Une approche basée sur l'économie politique Internationale. *Revue Française d'Economie et de Gestion*. 2021. Vol. 2 (7). P. 120–136. doi:10.5281/zenodo.5139682.
3. Малетов Д. В. Адміністративно-правові засади діяльності Вищого антикорупційного суду в Україні : дис. ... д-ра філос. : 081. Суми, 2021. 250 с.
4. Hladky V. V. Criminometric Analysis of Corruption Permissiveness and Conditions of Pricing in Corrupt Services. *Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine*. 2019. Vol. 26 (2). P. 22–34. doi:10.31359/1993-0909-2019-26-2-22.

Одержано 23.10.2022

УДК 332.2.021.8.001.25(477)

Ксенія Миколаївна ГУРТОВА,

викладач кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ СИСТЕМ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Наявність реєстрів суттєво спрощує процеси у мирний час, але в період війни існує висока ймовірність несанкціонованих дій з інформацією реєстрів з боку агресора, що створює загрози для безпеки держави, бізнесів, громадян.

Після повномасштабного вторгнення країни-агресора на територію України державні та місцеві органи отримали право частково обмежити доступ до публічної інформації, що продиктовано забезпеченням національної безпеки та оборони нашої країни, тому органи державної влади вирішили обмежити доступ до деяких державних реєстрів. Крім того, органи мають право не публікувати проектів рішень.

Отже, з метою захисту інформації, а також захисту державних інформаційних ресурсів, 12 березня Уряд схвалив Постанову № 263 «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану».

Метою Постанови є визначення заходів щодо забезпечення належного функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів, власниками яких є органи державної влади, органи